

Pablo Éfesocjārārē ojáca pūrī ni'i

A'ti pūrī a'tiro weero ojano'pā nise ni'i

Pablo a'ti pūrīrē bu'iri da'reri wi'ipu nígū, ojacū niwī. Apetero weegū Romapū nígū, ojagū ojapī.

A'ti pūrīrē Ó'acū cū weesī'rī'caronojōta cū haritero nicā, nipe'tirārē, nipe'tisere Jesucristo doca tojacā weegūsami nisere ojacū niwī. Tojo nicā judío masā, judío masā nitirārē Jesucristo me'rā ni'cā upūta nima nisere ojacū niwī. Musā weesetisere ni'cā wi'icjārā Ó'acū ya curuacjārā weronojō weeroħħa'a nisere ojacū niwī. Ħna'arō weesere cā'mota'arħħa'a nisere ojacū niwī.

*Pablo Jesucristore ējōpeori curuacjārā
Éfesopū nirārē oja'que ni'i*

¹ Yħ'ux Pablo Jesucristo besecū'cu ni'i. Cū yu'ure Ó'acū u'a'caronojōta cū ye quetire weredutigū cūuwī. Musā Ó'acū yarārē, Éfesopū nirārē aňuduti'i. Musā Jesucristore ējōpeonu'cū'u.

² Musārē Ó'acū marī pacū, Jesucristo marī wiogū aňurō weeato. Musārē ejerisājācā weeato.

Cristo me'rā Ó'acū marīrē aňurō wee'que ni'i

³ Ó'acū, marī wiogū Jesucristo pacure e'catise o'orā. Cristo yarā niyucā, Ó'acū marīrē aňurō

weecu niwī. Marīrē ma'igū, nipe'tise u'musepu ejeripō'rā cjase añusere o'ocu niwī.

⁴ A'ti turi weese duporo cã marīrē beseyuto-jacu niwī. Cristore ejōpeorā cã yarā sājārāsama ni wācūgū, tojo besecu niwī. Marīrē cã īrōrōp̄ure añurā, bu'iri moorā niato nīgū tojo weecu niwī. ⁵ Duporopu cã marīrē ma'igū, cã pō'rā wa'arāsama, nitojacu niwī. Jesucristore ejōpeoato nīgū marīrē tojo weecu niwī. Tere wéégu, cã weesī'rī'caronojōta weecu niwī. ⁶ Cã macū cã uputu ma'igū me'rā marīrē añurō weecu niwī. Tojo weerā cã marīrē añurō wee'quere wācūrā, cūrē e'catipeonu'cū'u. ⁷⁻⁸ Ó'acū marīrē uputu ma'igū, cã macūrē o'ocu niwī. Cã curusapu wērīse me'rā, cã ye dí o'maburose me'rā marī ña'arō wee'que wapare wapayecu niwī. Te me'rā Ó'acū marī ña'arō wee'quere acobojocu niwī. Marīrē añurō wéégu, tojo weecu niwī. Cã marīrē añurō weesere masīato nīgū masīsere, tu'omasīsere marīrē o'oyu'rūmajācu niwī. ⁹ Marīrē cã weesī'rī'que, toduporo masīno'ña marī quere masīcā weecu niwī. Cã Jesucristo wērīse me'rā cã yarārē "Añurō weetu'ajanu'cōgūti" nī quere masīcā weecu niwī. ¹⁰ A'ti umuco pe'ticā, nipe'tise Ó'acū "A'tiro wa'arosa'a" nī caronojōta wa'arosa'a. Tojo wa'acā, cã ua'caronojōta weegusami. A'tiro weegusami. Cã nipe'tirā u'musepu nirā, a'ti nucūcāpu nirārē Cristore na dupoá sōrōgūsami.

¹¹ Ó'acū marīrē Jesucristo me'rā nī cārō me'rā nidutigu duporopu beseyucu niwī. Marīrē

că “O'oguti” ní'quere ñe'edutigă tojo weecă niwī. A'te nipe'tise că “Weeguti” nise că wācūyu'quepă ni'i. Că nipe'tise añută'sa'a nisere weesami. ¹² Că a'tiro wéégă, ăsă Cristore ējōpeomă'tărărē añurō weecă ăagă besecă niwī. ăsă añurō weese me'ră masă că Ō'acă nise pacare añurō wācūato nígă tojo besecă niwī. ¹³ Cristo curusapă wĕrī'que me'ră musă quē'ră Ō'acă yară wa'awă. Musă diacjă cjase Cristo ye quetire tă'oră, cărē ējōpeowă. Că ye queti a'tiro ni'i. Marī pecame'epă wa'abo'cărărē yă'răwetică weecă niwī. Cărē ējōpeocă, Ō'acă musărē că yară tojacă weecă niwī. Yară nima nisere ī'osī'rīgă, musărē Espíritu Santure o'óca niwī. Espíritu Santu Ō'acă “Musărē o'óguti” ní'cuta nimi. ¹⁴ Ō'acă Espíritu Santure marīrē o'otojacă niwī. Tojo weeră marī masă'i. Diacjăta nipe'tise că “O'oguti” ní'quere o'ogusami. Că o'oatjere yucueră wee'e. Că yară nipe'tiră ña'arō weeseti nimi'cărărē yă'răwetipe'tică weegusami. Tojo wéeca be'ro că “O'oguti” ní'quere o'ogusami. Că tojo weecă ī'ară, masă Ō'acărē “Añubutiagă nimi”, nirăsama.

Pablo Éfesocjărărē sérăbosase ni'i

¹⁵⁻¹⁶ Yă'ă musă añurō weesere masă'i. Musă marī wiogă Jesure ējōpeo'o. Tojo nică nipe'tiră Ō'acă yarărē ma'i'i. Musă tojo weecă wăcūgă, yă'ă Ō'acărē sérăbosasetirinucă cărē e'catise o'onu'că'u. ¹⁷ Ō'acă, marī wiogă Jesucristo

pacu añubutiagu nimi. Cürẽ musã ye niat-jere a'tiro seribosa'a: “Ó'acu, Espíritu Santu tu'omasíse o'oato nare. Mu'u ye cjasere añuro ñ'oato. Nemoro mu'ure masidutigu tojo weeato.

18 Ó'acu, na tu'oña'ropu mu'u ye cjasere masica weeya. Mu'u nare añuro weesrigu besecu niwu. Nipe'tira mu'u yararẽ añubutiasere o'ogusa'a. A'tere nare añuro masica weeya.

19-20 Mu'u tutuayu'rugu ni'i. Mu'u tutuase ne pe'tisome. Te me'rā usã Jesucristore ejõpeorarẽ ducayugu wee'e. Mu'u tojo weesere nare masica weeya”, ni seribosa'a. Ó'acu tutuase a'tiro ni'i. Cu, cu tutuase me'rā Cristo weru'cupure masaca weecu niwi. Cu masamujáca be'ro cürẽ cu tiro u'musepu wiogu dujiri cumuro diacju pe'e dupocu niwi. Cu tutuase me'rāta cu uaronojo marirẽ ducayugu weemi.

21 Ó'acu Cristore a'tiro weecu niwi. Nipe'tira a'ti nucucapu nirā, u'musepu nirā, na wiorarẽ, no'o ãperarẽ dutiranojorẽ na bu'ipu tojaca weecu niwi. A'ti umucopu, ape umucopure tojota weenu'ccusami.

22 Ó'acu nipe'tisere, nipe'tirarẽ Cristore doca tojaca weecu niwi. Tojo nica nipe'tira Cristore ejõpeose cururicjārã dupoá sorocu niwi.

23 Nipe'tira cürẽ ejõpeose cururicjārã ni'ca curua nima. Ti curuacjārã cu upu weronojo nima. Tojo nica Jesucristota nipe'tiropu nibi'acā'sami. Cürẽ ejõpeose cururicjārã cu uaro weemasima. Tojo weero nare añuro weemasíse du'sawe'e.

Ó'acã marírẽ ma'ígã yu'rhuo'que ni'i

¹ Toduporopu Cristore ējōpeose d̄poro m̄usã ña'arõ weecârã niwã. M̄usã ña'arõ wee'que bu'iri Ó'acã ū'orōp̄ure wēr̄'cārã weronojõ nicârã niwã. ² Āpērã a'ti turicjārã weronojõ ña'arõ weenu'cūcârã niwã. Wātia wiogu ûaronojõ weecârã niwã. Cã a'ti turicjārã Ó'acãrẽ yu'rhuo'cârârẽ dutigu nimi. ³ Toduporo marí nipe'tirã tojota ña'arõ weenu'cûwã. Ña'arõ weesí'r̄isere ûaripejawu. Marí no'o ûaro weesí'r̄isenojõrẽ, ña'arõ wācûsenojõrẽ weewu. Tojo weerã marí quẽ'rã Ó'acãrẽ bu'iri da'reno'bopã. Āpērârẽ pecame'epu cõ'a, bu'iri da'rero weronojõ da'reno'bopã. ⁴ Cã pe'e marírẽ ûputu ma'ígã, pajaña'se c̄uoyu'r̄uawî. ⁵ Marí ña'arõ wee'que bu'iri Ó'acã marírẽ "Wēr̄'cârã weronojõ nima", ni ū'awî. Cristore ējōpeoca be'ro marírẽ "Cristo me'rã ni'cârõ me'rã nima", ni ū'asami. Cã Cristore masõ'caronojõta marí quẽ'rârẽ catise pe'titisere o'ocu niwî. Tojo weegu Ó'acã marírẽ pajaña'gã, ña'arã nimi'cârârẽ yu'r̄uocu niwî. ⁶ Ó'acã Jesucristore masõcu niwî. Cãrẽ masõ'caronojõta marí Jesucristo yarârẽ masâmujâa'cârã weronojõ weecu niwî. Jesucristo û'musepu wiogu dujiri cûmurõ dujironojõta marírẽ cã me'râta tja û'musepu dujiyutojarã weronojõ nicâ weecu niwî. Ña'arõ nisetise me'rã nisome majã. ⁷ Jesucristo cã wēr̄'bosa'que me'rã marírẽ ma'isere, cã añubutiaro weesere ū'ocu niwî. Be'ropu nipe'tirârẽ tere masicâ ûagu tojo weecu niwî. ⁸ A'tiro ni'i. Marí Jesucristore ējōpeorã

Õ'acã añurõ weese me'rã yu'rhwu. Te marĩ basu wee'que mejëta ni'i. Õ'acã pe'e marîrẽ yu'rhowi. ⁹ Marĩ añurõ weesere i'agã mejëta yu'rhowi. Tojo weegu ne ni'cã "Yu'u añurõ wee'que wapa Õ'acã yu'ure yu'rhowi", nita basiowe'e. ¹⁰ A'tiro ni'i. Marĩ cã wee'cârã ni'i. Jesucristo ya curuacjârã nidutigu tojo weecu niwî. Düpôropu marĩ añurõ weeatjere wâcûyutojacu niwî. Tere añurõ weedutigu marîrẽ Jesucristo yarã wa'acã weecu niwî.

Mari Jesucristo me'rã añurõ nicã'a nise ni'i

¹¹ Musã todüpôropu niseti'quere wâcûña. Musã judío masã niwe'e. Tojo weerã judío masã õ'recjü yapa caserore yejecõ'arã, a'tiro nisama musârẽ: "Na yejecõ'ano'ña marîrã nima." Na basu pe'e "Usã yejecõ'ano'cârã Õ'acã yarã ni'i", nimisama. Musã pe'ere "Õ'acã yarã nitima", nisama. Tojo weese upapu weese dia'cã ni'i. Tojo weese masârẽ Õ'acã yarã wa'acã weewe'e. ¹² Titapure musã ejõpeose duporo Cristore moocârã niwû. Musã Õ'acã yarã Israe curuacjârã me'rã niticârã niwû. Õ'acã Israe curuacjârârẽ a'tiro nicu niwî: "Narê añurõ weeguti. Na wiogu nigûti. Yarã nirâsama", nicu niwî. Musã pe'ere tojo nitichu niwî. Musã Õ'acã usârẽ yu'rhuogusami nisere masiticârã niwû. Õ'acãrẽ moocârã niwû. ¹³ Ni'cârõacã pûrïcârẽ musã Jesucristore ejõpeorã ni'i. Tojo weerã todüpôropu cûrẽ masiticim'i'cârã cã yarã wa'acârã niwû. Cristo cã wêrise, cã dí o'maburose me'rã musârẽ cã yarã wa'acã weecu niwî.

¹⁴ Cristo nimi marīrē ejerisājāsere o'ogu. Cūta marīrē judío masārē, judío masā nitirārē ni'cā curuacjārā wa'acā weecu niwī. Marī a'merī ī'asī'rītimi'quere du'ucā weecu niwī. ¹⁵ Cū wērīse me'rā Moisé duti'quere wéérā, ne ni'cū yu'rūwetimasítimi nisere masīcā weecu niwī. Tojo weegu Cristo púa curua nimi'cārārē cūrē ējōpeocā ī'agū, ni'cā curuata weecu niwī. Tojo weese me'rā marīrē añurō ni'cārō me'rā niseticā weecu niwī. ¹⁶ Cū curusapu wērīse me'rā marīrē judío masārē, judío masā nitirā me'rā a'merī marī pe'sutisere du'ucā weecu niwī. Cū wērīse me'rāta tja marī púa curua nimi'cārārē ni'cā curua weecu niwī. Tojo nicā te me'rāta Õ'acū ī'orōpūre marīrē añurā wa'acā weecu niwī.

¹⁷ Cristo a'ti nucūcāpu a'tigu, “Õ'acū masā me'rā añurō nisetisere apogu a'tiwu”, ni werecu niwī. Úsā judío masā Õ'acū yere masī'cārārē werecu niwī. Tojo nicā mūsā quē'rā judío masā nitirā, Õ'acū yere masīti'cārārē te que-tire werecu niwī. ¹⁸ A'tiro ni'i. Jesucristo wērīse me'rā marī judío masā, judío masā nitirā nipe'tirā marī pacu Õ'acūrē sērīmasī'i. Cūrē ējōpeo, masīta basio'o. Cū tiropu wa'amasi'i. Espíritu Santu ni'cū nigū cū weetamuse me'rā tojo weeta basio'o. ¹⁹ Tojo weerā mūsā judío masā nitirā Õ'acū ī'orōpūre apesecjārā sijari masā weronojō niwe'e. Õ'acūrē masītirā weronojō niwe'e. A'tiro pe'e ni'i. Judío masā Cristore ējōpeorā weronojōta Õ'acū ya curu-acjārā ni'i. Nipe'tirā Cristore ējōpeorā me'rā

ni'cã põ'rã, Õ'acã põ'rã ni'i. ²⁰ Marĩ nipe'tirã Jesucristore ējōpeorã ni'cã wi'i yéeca wi'ijo weronojõ ni'i. Ti wi'i yeenu'cã'que a'tiro ni'i. Jesucristo besecú'cãrã, tojo nicã Õ'acã were-duti'quere wereturiari masã m̄asãrẽ ne waro bu'edu'pocâticãrã niwã. Tere tu'orã, ējōpeocãrã niwã. Na ne waro yeenu'cãcaga ũtãgã weronojõ Jesucristo nimi. ²¹ Yeenu'cãcaga ũtãgã me'rã nipe'tise ti wi'i cjase queoro ninu'cãcaga. Nipe'tise apeye ũtãpaga tiga yeenu'cãcaga ũtãgã me'rã yee a'mesu'ono'o. Queoro tiga me'rã añurõ yeeturiamuñãno'o. Tojo weronojõ Cristo marĩ cãrẽ ējōpeocã, ãpẽrã toduporo ējōpeorã me'rã añurõ a'mesu'acã weemi. Ñpẽrã cãrẽ ējōpeowã'cãcã, cûta tja marĩ nipe'tirãrẽ ni'cã curua, pajiri curua wa'acã weemi. Ñpẽrã marĩ nipe'tirãrẽ ï'arã, wiopesase me'rã “Õ'acã ya curua ni'i”, nirãsama. ²² Musã quẽ'rã judío masã nitirã ãpẽrã Jesucristore ējōpeorã me'rã a'mesu'a, Õ'acã ya curuacjãrã toja'a. Õ'acã Espíritu Santu me'rã m̄asãpure nimi.

3

Pablo “Judío masã nitirãrẽ bu'edutigu cûuno'wã” ni'que ni'i

¹ Õ'acã m̄asãrẽ ma'ígã, añurõ weecã niwã. Cã tojo weesere wãcûgã, cãrẽ e'catipeo'o. Yã'u Pablo m̄asã judío masã nitirãrẽ Jesucristo ye quetire werese wapa, bu'iri da'reri wi'ipu ni'i. ² Musã masisa'a, Õ'acã m̄asãrẽ pajaña'gã, añurõ weesñ'rígã, yã'ure a'tiro weredutiwi. Judío

masā nitirā quē'rārē yu'rhomi nisere weredutiwi. ³ Ó'acū toduporopu masīno'ñā marī'que quetire yu'ure bajuyoropu ī'owī. Tere "Judío masā nitirārē añurō weeguti" ní'quere yu'ure masīcā weewī. Yū'u māsārē a'te dāporo jetipawa ojatojapu. ⁴ Musā tere bu'érā, yu'ure "Cristo ye queti, toduporo masīno'ñā marī'que quetire cū masīmi", nirāsa'a. ⁵ Dāporocjārā Ó'acū judío masā nitirārē ñe'egūsami nisere masīticārā niwā. Ni'cārōacā pūrīcārē Espíritu Santu me'rā cū yarā, cū besecū'cārārē weremi. Tojo nicā tere cū wereduti'quere wereturiari masārē weremi. ⁶ Te toduporo masīno'ñā marī'que queti a'tiro ni'i. Judío masā nitirā Jesucristore ējōpeorā, judío masā weronojō Ó'acū pō'rā sājārāsama. Na quē'rā cū o'oatjere ñe'erāsama. Na pua curua nimi'cārā ni'cā curua nirāsama. Ó'acū "Judío masārē Jesucristo me'rā añurō weeguti", nicū niwī. Cū tojo ní'quere judío masā nitirā quē'rārē weegūsami.

⁷ A'te quetire Ó'acū yu'ure weredutigū cūuwī. Yū'u ñā'agū nimicā, yu'ure añurō wéégū, cū tutuaro me'rā tojo cūuwī. ⁸ Yū'uta mejō nigū waro nipe'tirā Ó'acūrē ējōpeorā docapu tu'oña'a. Tojo nimicā, yu'ure añurō weesī'rīgū, a'tiro weecū niwī. Judío masā nitirārē cū bese'cu Cristo ye añuse quetire weredutiwi. Te queti a'tiro ni'i. Ó'acū Jesucristo me'rā añubutiasere marīrē weemi. Te añusere marī wācūpōtēowe'e. ⁹ Apeyere Ó'acū nipe'tirā te queti toduporocjārā masīti'quere masīato nígū yu'ure o'owī. Cū

nipe'tisere wee'cu te quetire maata wereticu niwī. Te queti cū ne waro wācūyu'que a'tiro ni'i. “Judío masā nitirā judío masā weronojō Ó'acū pō'rā nirāsama” ní'que ni'i. ¹⁰ Tojo weero ni'cārōacārē Jesucristore ējōpeori curuacjārā me'rā a'tiro wa'a'a. Na peje cururi nimi'cārā ni'cā curua wa'acā ī'arā, u'musecjārā wiorā, tojo nicā wātī yarā tutuarā a'tiro nisama: “Ó'acū masiyu'ruami. Añubutiaro wācūse cuomi”, nisama. ¹¹ Ne waropu Ó'acū “Tojota peje cururicjārārē ni'cā curua wa'acā weeyapatiguti”, nicu niwī. Cū ní'caronojōta Jesucristo marī wiogu me'rā queoro wa'acā weecu niwī. ¹² Cristo me'rā marī Ó'acārē masīta basio'o. Jesucristore ējōpeotjīarā, uiro marīrō “Marīrē ñe'egūsami”, ni'i. Cūrē sērīmasī'i. ¹³ Yu'u musārē were'que bu'iri pi'eti'i. Musārē a'tiro weecā ua'a. Yu'u pi'etisere wācūrā, bujawetiticā'ña. Pi'etigu, Ó'acū musārē añurō wee'quere ãpērārē wācūcā wee'e.

Cristo masārē ma'isere masīato nígū, Pablo sērībosase ni'i

¹⁴ Ó'acū, marī wiogu Jesucristo pacure e'catipeo'o. Musā judío masā nitirārē añurō weesere wācūgū, tojo wee'e. ¹⁵ Ó'acūta pacu nimutā'cu nimi. Cū me'rā pacu nise nu'cā'a. Cū nipe'tise cururicjārā u'musepu nirā, a'ti nucūcāpu nirā ni'cārō me'rā niseticā weecu niwī. ¹⁶ Marī pacure musā ye niatjere sērībosa'a. Cū añubutiagu, tutuayu'rugu nimi. Cū Espíritu Santu musārē wācūtutuacā weegusami. ¹⁷ Musā Cristore ējōpeo, nemorō cū

me'rā añurō niato nígū sérībosa'a. Apeyema, mūsā Cristore, tojo nicā ãpērārē añurō ma'icā ugū sérībosa'a. ¹⁸ Mūsā nipe'tirā Õ'acū yarā me'rā Jesucristo marīrē ma'iyu'rūnū'cásere masidutigū sérībosa'a. Cū nipe'tirā masārē uputu waro ma'imi. Wiorā, mejō nirā, nipe'tirāpūreta ma'inu'cūcā'mi. Cū ma'ise ne pe'tisome. ¹⁹ Mūsārē cū ma'isere masidutigū sérībosa'a. Cū ma'isere wācūpōtēomasítisa'a. Te, cū ma'isere masīrā, cū weronojō añurā, ña'ase moorā nirāsa'a. Tojo weerā Ó'acūrē cuoyu'rūharāsa'a.

²⁰ Nipe'tirā “Ó'acūrē añuyu'rūami”, niato. Cū nipe'tise marī sérīse yu'rūoro o'osami. Marī wācū'que nemorō o'omasīsami. Cū tutuaro me'rā marīrē tojo weemasīsami. ²¹ Tojo weerā Ó'acū marī Jesucristore ejōpeori curuacjārārē añurō weecā ī'arā, nipe'tirā Ó'acūrē e'catipeonu'cūcā'to. Tojo nicā Jesucristo masāpūre weesere ī'arā, tojota weeato. A'tocaterocjārā, be'rocjārā quē'rā tojota Ó'acūrē e'catipeonu'cūcā'to.

Tojota wa'arosa'a.

4

Jesucristore ejōpeorārē ni'cārō me'rā nisetiduti'que ni'i

¹ Yu'ugū marī wiogū ye quetire werese wapa, bu'iri da'reri wi'ipu ni'i. Ó'acū cū tutuaro me'rā marīrē añurō weecū niwī. Tere wācūgū, mūsārē a'tiro weecā ugū'a. Mūsā Ó'acū bese'cārā

weronojōta añurō weesetiya. ² Ne ni'cũ “Āpērā yu'rūoro ni'i”, ni wācūticā'ña. Nitu'tiro marīrō queoro weeya. Mūsārē ñā'arō, mejēcā weecā, wācūtutuaya. Āpērārē ma'írā, queoro weeticā ñ'arā, tojo tu'oña'cā'ña. ³ Espíritu Santu mūsārē ni'cārō me'rā niseticā weemi. Mūsā ni'cārō me'rā añurō nisetirāti nírā, a'merī acobojoya. A'merī añurō wejepeo, cumuca marīrō niña. ⁴ Marī ni'cā curuacjārā ni'i. Espíritu Santu ni'cũ nigú, marī nipe'tirāpūre nimi. Ó'acũ u'musepu wa'adutigu marī nipe'tirārē beseyucu niwī. ⁵ Marī wiogu Jesucristo ni'cāta nimi. Marī nipe'tirā cūrē ni'cārōnojō ējōpeo'o. Jesucristore sirutusere ñ'orā, marī nipe'tirā wāmeyeno'o. ⁶ Ó'acū marī pacu ni'cāta nimi. Cū marī nipe'tirā wiogu nimi. Cū, cū yarā me'rā cū ye cjasere weemi. Cū yarā nipe'tirāpūre nimi.

⁷ Tojo nimicā, Cristo marīrē, marīnucūrē Espíritu Santu me'rā weemasīsere o'ocu niwī.

⁸ Tojo weero Ó'acū ye queti ojáca pūrīpu oja'caronojōta ni'i. A'tiro ojano'wū:

Cū u'musepu mūjāase dūporo cūrē ñ'atu'tirārē doaque'acā weecu niwī.

Cū mūjāáca be'ro masārē Espíritu Santu me'rā weemasīsere o'ocu niwī.

⁹ Cū u'musepu mūjāasere ucūrā, cū topu mūjāati dūporo a'ti di'tapu dijaticu niwī yujupu, nirā wee'e. Dijati, a'topu nicu niwī. ¹⁰ Cāta tja a'ti di'tapu ní'cu u'muse añubutiaropu Ó'acū nirōpu mūjāacu niwī. Tojo weegu nipe'tiropu dutimasīmi. ¹¹ Jesucristo cū yarārē, nánucūrē Espíritu Santu me'rā weemasīsere o'ocu niwī.

Ni'cārērārē besecūú, cū ye queti wererā sājācā weecu niwī. Āpērārē Ō'acū cū ucūse tu'o'quere wereturiarā sājācā weecu niwī. Āpērārē, cū masārē pecame'epu wa'abo'cārārē yu'rūwetise quetire werecusiari masā sōrōcu niwī. Āpērārē, Jesucristore ējōpeorārē su'ori bu'edutigu cūucu niwī. ¹² Tojo wee cū yarārē cū ye cjasere da'rato nígū tojo weecu niwī. Cū ya curuacjārārē cū uaro weenemoato nígū tojo weemasīsere o'ocu niwī. ¹³ Tere wee, marī a'merī weetamurā, Ō'acū macūrē nemorō ējōpeonemorāsa'a. Cūrē añurō masīrāsa'a. Tojo nicā Ō'acū uaronojōta queoro weemasīnemorāsa'a. Ō'acū bese'cu Cristo nipe'tisere añurō niseticu niwī. Marī cārē ējōpeori curuacjārā quē'rā cā weronojōta nisetirāsa'a. ¹⁴ Tojo weerā wī'marā weronojō dūcayumūjārā nisome. Nipe'tisetiri ma'ma bu'esere tu'orā, na'irō dūcayumūjāsome. Nisoome'rīrī masā marīrē mejēcā ējōpeocā weesome. ¹⁵ A'tiro pe'e bucūrā weronojō weerāsa'a. Diacjū a'merī ma'i, ucūrāsa'a. Siape me'rā diacjū cjasere ējōpeotu'ajanu'cōrāsa'a. Tojo nicā, āpērārē wereyapada'reorāsa'a. Nipe'tise no'o marī weesere Cristo me'rā nírā, cū uaro weenemorāsa'a. Cūta nimi cūrē ējōpeori curuacjārā dūpoá. ¹⁶ Tojo dūpoá nígū, marīrē queoro a'mesu'acā weemi. Marī upu peje dūcawatimirō, ni'cā uputa ni'i. A'te weronojō marī cūrē ējōpeorārē ni'cā curuata cū me'rā ni'cārō me'rā nicā weemi. Marī ējōpeorānu'cū a'merī weetamurā, siape me'rā weetamuwā'cā, a'merī ma'itu'ajanu'cōrāsa'a.

Jesucristo me'rā ma'ma weesetisere boca'que ni'i

¹⁷ Marī wiogħu dutiro me'rā mħusärē a'tiro weeduti'i. Mħusā Ő'acūrē masitirā weronojō weeticā'ña. Todħopropu weeseti'quenojōrē weeticā'ña. Ő'acūrē masitirā no'o ħaro wācū, weema'acā'sama. ¹⁸ Na tu'omasitima. Na iti'arōp u nirā weronojō nima. Ő'acū masitirā aňurō weesere masitima. Ő'acū yere wācūsī'rītirā, tu'omasitirā weronojō nima. Tojo weerā Ő'acū tiropu catinu'cūsome. ¹⁹ Na ña'arō weesetisere ne bopoyatima. Na no'o ħaro ña'arō weebajque'atima. Na weetu'sase, nipe'tise ña'asere weema. Na weesere “¿Añumitito?” ni wācūtima. ²⁰ Mħusā pūrīcārē Cristo Ő'acū bese'cu tojo weesere weedutiticu niwī. ²¹ Mħusā queorota cū ye quetire tu'orā, masīsa'a. Cūrē ējōpeorā weesetisere Jesú bu'e'quere masīsa'a. ²² Mħusā todħopropu weeseti'quema du'ucā'ña majā. Mħusā “Ña'arō ħaripejasere wéérā, e'catirāsa'a”, ni wācūmipā. Niwe'e. Tojo weese mħusärē dojorēpā. ²³ Mħusā mejēcā wācūsere ducayuroha'a. ²⁴ Ő'acū ħaronojōta ma'ma weesetisere weeya. A'tiro wéérā, āpērārē mħusā queoro weerāsa'a. Tojo nicā Ő'acū ī'orōpure aňurā nirāsa'a.

²⁵ Tojo weerā a'merī nisoosere du'ucā'ña. Marī nipe'tirā Jesucristore ējōpeori curuacjārā ni'i. Te ye bu'iri a'merī diacjū ucūrōha'a.

²⁶ Mħusā uarā, ña'arō weeticā'ña. Uana'iaticā'ña. ²⁷ Wātī mħusärē uadojacā weesī'rīsere cā'mota'aya.

28 Toduporopu yajapo'cu yajanemoticā'to majā. Yajaronojō o'ogu, da'rato. Tojo weegu cū basu quē'rā chogussami. Cū da'ra'que wapa me'rā pajasecuorā quē'rārē weetamumasighssami.

29 Ña'asere ucūticā'ña. A'tiro pe'e weeya. Añuse, no'o masārē weetamusenojō pe'ere ucūña. Tojo wéérā, musā ucūse tu'orārē añurō weerāsa'a. **30** Nipe'tise ña'arō weesere weeticā'ña. Espíritu Santure bujaweticā weeticā'ña. Ó'acu Espíritu Santure o'ose me'rā musā "Ó'acu yarā nima", nino'o. Tojo weerā musā masī'i, Jesucristo a'ticāpu Ó'acu musārē añurō yu'ruobutiagussami.

31 Nipe'tise a'merī ña'arō tu'oña'sere, pūrīrō ucūsere, uayu'rumajāsere, a'metu'tise, uarā caricūsere, tojo nicā ãpērārē ña'arō ucūse quē'rārē du'ucā'ña. Ne ni'cārē ñ'atu'titicā'ña. **32** A'tiro pe'e weeya. A'merī añurō weetamu, pajaña'ña. Ó'acu Cristo me'rā musārē acobojo'caronojōta musā quē'rā a'merī acobojoya.

5

"Ó'acu pō'rārē a'tiro nisetiroua'a" ní'que ni'i

1 Musā Ó'acu pō'rā cū mairā ni'i. Tojo weerā cū weronojō weeya. **2** Jesucristo marīrē ma'i'caronojōta a'merī ma'inu'cūcā'ña. Cū marīrē ma'ígu, wērībosacu niwī. Cū wērībosa'que judío masā oveja wī'magūrē wējē, Ó'acurē üjuamorópeo'caro weronojō ni'i. Ó'acu

na ūjūamorōcā, tu'sacu niwī. Te weronojō Jesucristo marīrē wērībosa'quere tu'sacu niwī.

³ Musā Ō'acū yarā nitoja'a. Tojo weerā musā nūmosānumia nitirārē, marāpusumha nitirārē ne a'metārbajaque'atiticā'ña. Nipe'tise no'o ña'arō weesere, ña'arō wācūsere weeticā'ña. Tojo nicā āpērā yere uaripejaticā'ña. Ne cā'rō ña'arō weesere wācūticā'ña. ⁴ Ña'asere ucū bujicā'ticā'ña. No'o uaro ucūma'aticā'ña. Tojo weese queoro niwe'e. Tojo weronojō o'orā, a'tiro pe'e weeyā. Ō'acū añurō weesere a'merī ucū, cūrē e'catise o'oya. ⁵ Musā masītojasa'a. No'o uaro a'metārbajaque'atirānojō Jesucristo yarā nitima. Ō'acū nirōpu wa'asome. Mejārōta tja ña'asere weegū, tojo nicā a'ti umuco cjase uaripejayu'rūnū'cāgū quē'rā cū tiropu wa'asome. A'ti umuco cjase uaripejayu'rūnū'cāse Ō'acū mejētare ējōpeose ni'i. ⁶ Tu'omasīña. Ō'acū te ña'ase weerārē cūrē yu'rūnū'cārārē pecame'epu bu'iri da'regusami. Na ña'arō weesere “Añuse ni'i”, nibosama. Na tojo ucūmaasoosere ne ējōpeoticā'ña. ⁷ Ō'acūrē yu'rūnū'cārārē na ña'arō weesere ne cā'rō bu'ipejatamuticā'ña.

⁸ Musā toduporopure ña'arō weesetirā, na'itī'arōpu weronojō nicārā niwū. Ō'acūrē masīticārā niwū. Ni'cārōacā pūrīcārē marī wiogu yarā nírā, bo'reyuropu nírā weronojō ni'i. Ō'acū ye cjasere masī'i. Cū yarā weronojō weesetiya. ⁹ Marī bo'reyuropu nírā, āpērārē añurō wee'e. Tojo nicā weesoose marīrō Ō'acū uaronojō queoro wee'e. ¹⁰ Nipe'tise musā

weesenojōrē “¿Marī wiogʉ e'catigʉsari?” ni wācūña. ¹¹ Jesucristore ējōpeotirā na'itī'arōpʉ nírā weronojō nisama. Na no'o ʉaro weema'asama. Musā na weronojō weeticā'ñā. A'tiro pe'e weeya. Na weesere “Ña'ase Ō'acʉ weedutitise ni'i” ni, bajuyoropʉ ñ'oña. ¹² Na ya'yioropʉ ña'arō weesere marī ucūcā, bopoyo ni'i. ¹³ Bo'reyuropʉre nipe'tise baju'u. Marī na ña'arō wee'quere ña'a ni'i nírā, bajuyoropʉ ñ'o'o. Tojo weecā, na ña'arō weesere masísama. Masírā, na quẽ'rā ducayubosama. ¹⁴ Tojo weero Jesucristore ējōpeotirārē a'tiro ucūno'o:
 Mu'ʉ cārīgʉ, tu'omasītigʉ weronojō ni'i.
 Wā'cāña.
 Ō'acʉ ñ'orōpʉre wērī'cʉ weronojō ni'i.
 Tojo nimigʉ, masāñā.
 Tu'omasīñā.
 Cristo Ō'acʉ bese'cʉ musārē bo'reyuropʉ nirārē weronojō weegʉsami, nino'o.

¹⁵ Tojo weerā musā weesere añurō wācūcasanʉ'cōña. Ō'acʉ yere masītirā weronojō niticā'ñā. Cū yere masírā weronojō pe'e añurō niña. ¹⁶ A'tiro nicā peje ña'ase ni'i. Tojo nimicā, a'tiro weeya. Nipe'tise musā weesetisetirinʉcʉ Ō'acʉ ʉaro weeya. ¹⁷ No'o ʉaro weema'aticā'ñā. “¿Ñe'enojō pe'e Ō'acʉ ʉase niti?” ni wācūña. ¹⁸ Que'aticā'ñā. Tojo weese yapatidijase ni'i. E'catisi'rīrā, Espíritu Santure c̄hoyʉ'rʉmajā niña. ¹⁹ Ō'acʉ ye basasere, Salmo wāmetiri pūrīpʉ oja'quenojōrē a'merī wereya. Marī wiogʉre ʉputʉ e'catipeose me'rā basapeoya. ²⁰ Marī wiogʉ Jesucristore

ẽjõpeorã, nipe'tisere Õ'acã marĩ pacure e'catise o'onu'cucã'ña.

Ni'cã wi'icjärã Jesucristore ẽjõpeorãrẽ dutise ni'i

²¹ Cristore m̄asã ẽjõpeose bu'iri wiopesase me'rã a'merã i'aña.

²² Marãputirãnumia, marĩ wiogure yu'ti ẽjõpeoronojõta m̄asã marãpusumuarẽ yu'ti ẽjõpeoya. ²³ A'tiro ni'i. Cristo cãrẽ ẽjõpeori curuacjärã dupoá nimi. Tojo weronojõ marãputigore co marãpu co wiogu weronojõ nimi. Apeye quẽ'rãrẽ Cristota cã ya curuacjärãrẽ yu'rueogu nimi. Marĩ cã ya upucjärã ni'i. ²⁴ Marĩ cã ya curuacjärã cã dutise doca ni'i. A'te weronojõ marãputirãnumia quẽ'rã nipe'tise na marãpusumua dutise doca níroha'a.

²⁵ Cristo cã ya curuacjärãrẽ ma'igã, marĩ ye niatjere wẽribosacu niwã. Cã ma'i'caronojõta, nãmotirã, m̄asã nãmosãnumiarẽ ma'iñã.

²⁶ Jesucristo cã ya curuacjärãrẽ cã yarã nidutigu tojo wẽribosacu niwã. Cã ye quetire ẽjõpeocã, marĩ ña'arõ wee'quere cõ'a ducayucã weemi. Aco me'rã û'irõtisere coero weronojõ weemi.

²⁷ Cã, cã ya curuacjärãrẽ aňubutiarã choguti nígã, tojo weemi. De'ro nise ña'ase moorã, bu'iri marirã wa'acã weemi. ²⁸ Jesucristo cã ya curuacjärãrẽ ma'i'caronojõta, m̄asã nãmotirã, m̄asã nãmosãnumiarẽ ma'irõha'a. M̄asã basu ma'irõnojõta ma'iñã. No'o cã nãmorẽ maigõnojõ cã basu ma'igã weemi. ²⁹ A'tiro ni'i. Ne ni'cã cã upure ma'iticã weetimi. A'tiro pe'e weemi. Aňurõ ba'a, cã upure co'temi. Cristo cã ya curuacjärãrẽ tojota weemi. Marirã ma'igã,

añurō co'temi. ³⁰ Marī cārē ējōpeori curuacjārā cā ya upu ni'i. ³¹ Ó'acā ye queti ojáca pūrīpu a'tiro ojano'wā:

Tojo weegu nūmotigu cā pacusumua me'rā ní'cu narē wijagusami.

Wija, cā nūmo me'rā nigūsami.

Ó'acā ī'orōpūre na puarā ni'cā upu nirāsama, ni ojano'wā.

³² Te tu'ota basiotise paca ni'i. Tojo nimicā, yu'u pe'e Cristo, tojo nicā cārē ējōpeori curuacjārārē na ni'cā upu nima nisere ucū'u. ³³ Tojo nimigū, a'te quē'rārē nigūti. Nūmotirānucū mūsā basu ma'irōnojōta mūsā nūmosānumiarē ma'iña. Numia quē'rā, mūsā marāpusumuarē añurō yu'ti ējōpeoya.

6

¹ Wī'marā, ma'mapjia, Jesucristore ējōpeorā mūsā pacusumua dutisere añurō yu'tiya. Tojo weese añu ni'i. ²⁻³ Dūporopu Ó'acā Moisére cā dutisere cūcū niwī. Ní'cārō dutisere a'tiro nicū niwī: "Mūsā a'tere yu'ticā, añurō weegutí", nicū niwī. A'tiro nicaro niwā: "Mūsā pacu, mūsā pacore ējōpeoya. Mūsā tojo wéérā, e'catirāsa'a. A'ti nucūcāpūre yoacā catirāsa'a", nicū niwī.

⁴ Pacusumua, mūsā pō'rārē na'irō tu'titicā'ña. Na uacā weeticā'ña. A'tiro pe'e weeya. Queoro weesere bu'emasoña. Na ña'arō weecā, "Tojo weeticā'ña", niña. Narē marī wiogūre ējōpeocā, cā uaronojōta weecā weeya.

⁵ Da'raco'teri masā, mūsā wiorā na dutisere yu'tiya. Jesucristore da'raco'terā weronojō

añurō weesoro marīrō wiopesase me'rā narē ējōpeoya.

⁶ Na ñ'orōpūre añurō da'raya. Na ñ'atiropū quē'rārē mejārōta weeya. Mūsā wiorā ñ'orōpū dia'cū añurō da'rara, nisoorā weebosa'a. Mūsā wiorā "Añurō da'rami", ni wācūdutirā weebosa'a. Tojo weeticā'ña. Jesucristore da'raco'terā weronojō Õ'acū uaronojō añurō tu'sase me'rā da'raya. ⁷ E'catise me'rā Jesucristore da'rabosarā weronojō tu'oña'ña. Masā dia'cūrē da'rabosarā weronojō tu'oña'ticā'ña. ⁸ Mūsā masitoja'a, marī wiogū marīnūcūrē wapayegūsami. Da'raco'teri masā, da'raco'tetirārē mejārōta marī añuse wee'caro ejatuarō wapayegūsami. Tojo weerā añurō da'raya.

⁹ Dutiri masā, mūsā quē'rā mejārōta mūsārē da'raco'terārē añurō weeya. Narē ña'arō tuunurūticā'ña. Wācūña, mūsā quē'rā na weronojō u'mūsepūre ni'cū wiogū cū'o'o. Cū pūrīcā nipe'tirā masārē ne dūcawaaro marīrō ni'cārōnojō ñ'asami.

Õ'acūrē ējōpeorā a'tiro weeroña'a nise ni'i

¹⁰ Ni'cārōacāma a'tiro ojagūti. Acawererā, mūsā marī wiogū me'rā ni'i. Tojo weerā cū tutuayū'rūse me'rā wācūtutuaya. ¹¹ Wātī mūsārē nisoome'rīcā, Õ'acū weetamuse me'rā cā'mota'aya. A'tiro weronojō ni'i. Ni'cū surara a'mewējērōpū wa'agū, cū upure cā'mota'agū cōmesapeare, cōmesu'tirore sāñasami. Tojo weronojō Õ'acū marīrē tutuarā nidutigū o'osere cūoya. Tere cūorā, wātī ña'arō weesere

cā'mota'amasīrāsa'a. 12 Marī Ō'acū ɰaro weesī'rīrā, a'mequērā weronojō ni'i. Masā me'rā a'mequērō weronojō niwe'e. Wātīa wiorā tutuarā me'rā a'mequē'e. Wātīa a'ti ɰmūco cjase ña'arō weesere dutirā nima. Na pājārā bajutirā masārē wācūsepū ña'arō weedutirā niquēsāsama. 13 Tojo weerā nipe'tise Ō'acū mūsārē tutuarā nidutigū o'osere cħoya. Tere cħorā, nipe'tisetirinħucū wātī mūsārē ña'arō weeduticā, tutuarāsa'a. Mūsā a'tiro wéeca be'ro wācūtutuarā waro nirāsa'a. Tojo weerā surara a'mewējērōpū wa'agħu, nipe'tise cōmesu'tire wejesāña'caro weronojō weerāsa'a. 14 Surara cū yaro su'tiro bu'i ejeritusami. Be'ro cū cutirore cā'mota'agħu cōmesu'tirore sāñasami. A'te weronojō mūsā Ō'acū o'ose me'rā tutuarā niña. Surara ejeritu'caro weronojō Ō'acū ye ucūse diacjū cjasere añurō tħ'onurūña. Surara cū cutirore cā'mota'assami. Cū cā'mota'aro weronojō mūsā quē'rā a'tiro weeyā. Wātī ña'arō weesere cā'mota'ajā, Ō'acū weetamuse me'rā añurō weeyā. 15 Surara a'mewējēgħa wa'ase dħapor ħaqiċċi dħi'pocārīrē cā'mota'ato nígħi sapature sāñasami. Cū weronojō mūsā quē'rā Jesucristo ye quetire wererāti nírā, wācūyuya. A'te queti a'tiro ni'i. Jesucristo wērīse me'rā Ō'acū masārē yu'rħocu niwī. 16 Apeye quē'rārē upħare cā'mota'ari pa'marē cħosami. Cū me'rā a'mewējērā, na bħeesepagħu pecame'e me'rā cħosere ti pa'ma me'rā cā'mota'acjū tojo weesami. A'te weronojō wātī mūsārē ña'arō weesī'rīsere cā'mota'arā

Ó'acärē ñejöpeoya. A'tiro niña: “Yu'ure añurō yu'rueweticā weegusami”, ni ñejöpeoya. ¹⁷ Surara cū dupoare cā'mota'así'rígū cōmesapeare pesasami. Cā weronojō wātī musā wācūsere dojorësí'rícā, “Ó'acū yu'rueono'cárā ni'i”, niña. Apeye quē'rārē surara a'mewéjésí'rígū pajiri pjí di'pjijore miasami. Cā weronojō musā quē'rā Espíritu Santu o'óca pjirē choya. Ti pjí Ó'acū ucūse nisí'rīrō wee'e. Cā ucūse me'rā wātīrē cā'mota'amasi'i. Tojo nicā nipe'tise ña'asere cō'amasi'i. ¹⁸ Nipe'tise ña'asere, wātīarē cā'mota'arā Ó'acärē sérīnu'cúcā'ñā. Espíritu Santu weetamuse me'rā sérīñā. Tu'omasíse me'rā sérīdu'utirāta, nipe'tirā cū yarärē sérībosanu'cúcā'ñā. ¹⁹ Yu'ú quē'rārē sérībosaya. Yu'ú Ó'acū yere weresetirinucā cū ucūsere yu'ure o'oato. “Uiro marīrō Jesucristo ye quetire masā masīno'ñā marī'quere wereta basiocā weeato”, ni sérībosaya. ²⁰ Ó'acū yu'ure a'te quetire weredutigū o'ówī. Yu'ú cūrē ducayugū weronojō ni'i. A'te quetire werese bu'iri ni'cárōacárē yu'ú bu'iri da'reri wi'ipu ni'i. Topu nimigū, yu'ure a'te quetire uiro marīrō wereato nírā, sérībosaya.

Pablo añudutitħo'que ni'i

²¹ Tíquico marī acaweregū weronojō nimi. Cū yu'ú ma'igū nipe'tise yé quetire musārē weregū wa'agusami. Cū marī wiogū ye cjasere weetamugū nimi. ²² Tojo weegu ñsā ye quetire weredutigū cūrē musā tiropu o'ó'o. Tojo o'óca, wācūtutuarāsama nígū, tojo wee'e.

23 Õ'acã marĩ pacã, tojo nicã marĩ wiogã Jesucristo a'tiro weeato. Nipe'tirã mûsã Jesucristore ëjõpeorârẽ ejerisãjâcã weeato. Ëjõpeo, a'merõ ma'inemocã weeato. **24** Õ'acã nipe'tirã Jesucristore ma'nu'cûrârẽ añurõ weeato.

Tocã'rõta oja'a.

Pablo

Õ'âkĩ hi yeere uúkûri turi Tukano New Testament in Tucano (BR:tuo:Tucano)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tucano

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tucano [tuo], Brazil

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tucano

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source
files dated 9 Oct 2020
00ebd04f-7b0d-5a72-9407-eb53ae2bd086